

1. İletişim insanın olduğu her yerde vardır. Çevremizde olup bitenleri anlamak ve kendimizi çevremizdekilere anlatabilmek için iletişim kurarız. Konuşmamız, susmamız, yüz ifadelerimiz, oturuş biçimimiz, iletişim kurmak için yaptığımız bazı davranışlardır. Ağızımızdan çıkan sesler, çizdiğimiz resimler, konuştuğumuz dil, kullandığımız yazı iletişim kurmamıza yarar.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir iletişim türüdür?

- A) Nil'in telefonla kuzenini arayıp doğum gününü kutlaması
B) Alp'in durakta otobüs bekleyen arkadaşına gülümsemesi
C) Yusuf'un toplantı için gelen katılımcılara konuşma yapması
D) Zeynep'in sabah apartmandan çıkarken kapıcıya günaydın demesi

2. Annesinin kendisine saygı duymadığını düşünen Leyla, bunu annesine söylemeye karar verir.

Leyla: Anne, birşeyler anlatırken sürekli sözümü kesiyorsun ve konuşurken yüzüme bakmıyorsun.

Anne: Aslında biraz beni anlamamı bekliyorum. Bütün gün ev işleriyle ve kardeşinle ilgilendiğimden yorgun ve dalgın olabiliyorum.

Bu diyalog ile ilgili olarak Leyla'nın ve annesinin;

I. Etkili konuşma ve dinleme becerilerinin gelişmediği,

II. Empati kurmakta sıkıntı yaşadıkları,

III. İletişim kurmakta zorlandıkları

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

3. Dale Carnegie, kendimizi herkese sevdirmenin altın kuralını şu şekilde açıklar: "İnsanların hareketleri kelimelerinden daha yüksek sesle konuşur. Bunun için daima gülümseyiniz." der.

Buna göre Dale Carnegie;

I. Sözlü İletişim

II. Sözsüz İletişim

III. Yazılı iletişim

türlerinden hangilerini vurguladığı söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

4. Kişiler arası ilişkilerde kullandığımız yargılayıcı, suçlayıcı sözlerin iletişimi olumsuz yönde etkilediğini unutmamak gerekir. Bu tür iletişime "sen dili" denir. "ben dili" ile konuşmak ise kişinin kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek iletişim kurmasıdır. "ben dili" karşıdaki kişiyi suçlayıcı ve yargılayıcı bir iletişim dili değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iletişimde "ben dili"ne örnek verilebilir?

- A) Kardeşlerinle sürekli kavga ediyorsun!
B) Derslerine çalışmaman beni üzüyor!
C) Hiçbir zaman odanı toplamıyorsun!
D) Hatalısın! Beni hiç dinlemiyorsun!

5. Nasreddin Hoca, eşeği ile cemaatin önünde gittiğinde, onlarla karşılıklı olamadığı, onlara sırtını döndüğü için sıkıntı duymaktadır, cemaatin arkasından yürümesi ise statüsü ile bağdaşmamaktadır. Hoca bu sorunu, cemaatin önünde giden eşeğine ters binerek çözümler; artık hem öndedir hem de cemaati görebilmektedir. Böylece Hoca, halk arasındaki kopukluğa, pek zarif bir şekilde çare bulmuş olur.

Buna göre Nasrettin Hoca iletişimde aşağıdakilerden hangisine dikkat çekmiştir?

- A) Ses tonuna
B) Ön yargısız olunmasına
C) Göz teması kurulmasına
D) Farklılıklara saygılı duyulmasına

6. Tımar sisteminin esası, devlet mülkiyeti altındaki toprakların sipahilerin gözetiminde, kullanım hakkına sahip köylüler tarafından işletilmesidir. Köylüler normalde devlete ödemeleri gereken vergileri tımar sahiplerine vermişlerdir. Alınan bu vergilerle tımarlı sipahiler güçleri yettiğince cebelü(asker) yetiştirmiştir. Tımar sahipleri, cebelü yetiştirmenin yanında, onlara verilmiş olan toprakların güvenliklerini sağlamakla da yükümlüdürler. Barış zamanında tımarlı sipahiler çiftçilikle uğraşarak üretime katkıda bulunmak durumundadırlar.

Buna göre tımar sisteminin Osmanlı devlet yönetimine katkıları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tımar olarak verilen bölgelerin güvenliği sağlanarak devlet otoritesi korunmaktadır.
B) Göçebe yaşayan Türkmenler yerleşik hâle getirilmektedir.
C) Ordunun asker ihtiyacı karşılanmaktadır.
D) Vergiler düzenli olarak toplanmaktadır.

7. Orhan Bey, Karesi Beyliği'nin topraklarını alınca Osmanlı Devleti'nin sınırlarını denize ulaştırmıştır. Karesi Beyliği'nin deniz gücünün Osmanlıya geçmesi diğer fetihlerde deniz kuvvetlerinden yararlanılmasını sağlamıştır. Osmanlı Devleti'nin bundan sonraki yeni hedefi ise Çanakkale Boğazı'nın Avrupa kıyıları olmuştur. Rakipleriyle taht mücadelesine giren Bizans İmparatoru Kantakuzen Orhan Bey'in yardımı ile tahtını korumayı başarmış, karşılığında ise Gelibolu'da küçük bir kale olan Çimpe'yi Türklere vermiştir. Böylelikle Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki ilk toprağı olan bu küçük kale yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin izlediği siyaset ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu siyasi birliğini sağlamıştır.
- B) Topraklarını Avrupa yönünde genişletmiştir.
- C) Komşularının iç sorunlarından faydalanmıştır.
- D) Deniz kuvvetlerine sahip olarak askerî gücünü artırmıştır.

8. Osmanlı nüfusunun büyük bölümü köylerde yaşamaktaydı. Köylüler daha çok tahıl, sebze, meyve yetiştirip pazarlarda satarlardı. Konargöçerler ise şehirlerin et, yağ, yoğurt ihtiyaçlarını karşılardı. Konargöçerler ayrıca kasaplık, marangozluk ve kale tamirciliği yaparlardı. Vergi ödemeyenler yolların, geçitlerin ve kalelerin korunmasına yardımcı olurlardı.

Verilen metne göre Osmanlı toplumunun aşağıdaki alanlardan hangisine katkısından söz edilmemiştir?

- A) Yönetim
- B) Hayvancılık
- C) Tarım
- D) Ticaret

9. Osmanlı Devleti'nin fethettiği topraklarda uyguladığı politikalarından biri de istimâlet politikası olmuştur. İstimâlet politikası hoşgörü politikası anlamına gelmektedir. İstimâlet politikasını yeni fethettiği topraklarda uygulamaya koyan Osmanlı Devleti, bölge halkının her türlü inanış ve yaşayış biçimine saygılı ve hoşgörülü davranmıştır. Halkın örf ve âdetlerine, dinine ve yaşayış biçimine saygı göstermiştir. Aynı zamanda feodal beylerle uğraşmakta olan Osmanlı Devleti hoşgörülü tutumuyla bölge halkını kazanmayı başarmış ve fethettiği topraklarda uzun yıllar hâkimiyet kurabilmiştir.

Metne göre istimalet politikasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Farklılıklara saygı azalmıştır.
- B) Kültürel çeşitliliği korumuştur.
- C) Birlik ve beraberliği güçlendirmiştir.
- D) Devlet otoritesini sağlamlaştırmıştır.

10. Osmanlı, Bizans Devleti sınırına yakın olan Söğüt ve Domaniç çevresinde kurulmuş bir uc beyliğiydi. Bizans'ın ise eski gücüne sahip olmaması Osmanlı için büyük bir fırsattı. Diğer Anadolu beyliklerinin birbiri ile komşu olmaları onların işini zora sokuyordu. Fakat Osmanlı, Bizans ile komşu olduğu için Bizans'a yönelik yaptığı akınlarda Anadolu beylikleri Osmanlıya yardımcı oluyorlardı.

Bu parçaya göre Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyümesinde etkili olan sebep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal Yapı
- B) Coğrafi Konum
- C) Ekonomik Durum
- D) Hoşgörü Politikası

11. • 13. yüzyılda Avrupa'da barutun patlamasından yararlanılarak mermi atılmaya başlandı.

- Topun keşfi, mutlak krallıkların feodal rejimin yerine geçmesini kolaylaştıran en önemli araçlardan biri oldu.
- Derebeylerin barındığı sağlam şatoların topla yıkılması kolaylaştı.

Verilen bilgilere göre barutun ateşli silahlarda kullanılması Avrupa'da aşağıdaki alanlardan hangisinde belirgin bir değişikliğe neden olmuştur?

- A) Mimari
- B) Dini yapı
- C) Sosyal sınıflar
- D) Siyasal sistem

12. İstanbul'un fethinden sonra İpek ve Baharat Yolları'nın denetimi Osmanlı Devleti'nin eline geçti. Avrupalılar Osmanlı'ya ve diğer Müslüman ülkelere vergi ödememek, ticaret mallarına daha kolay ve ucuz yoldan ulaşabilmek amacıyla yeni yollar aradılar. Bu arayışların neticesinde Avrupalılar Çin ve Hindistan'a giden yeni yollar buldular.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine doğrudan ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin gelirlerinin artması
- B) Avrupa'da din ve mezhep ayrımının çıkması
- C) Akdeniz kıyısındaki limanların önem kazanması
- D) Avrupalıların Osmanlıya olan ticari bağımlılıklarının azalması

13. Geçmişten günümüze insanların yerleşim yeri tercihlerinde dikkat ettikleri bazı hususlar vardır. Bu hususlar, doğal ve beşerî faktörler olarak ikiye ayrılır. Doğal faktörler, doğada hazır şekilde bulunan ve insan eli değmeden var olmuş unsurlardır. Beşerî faktörler ise, insan müdahalesi ve değişimi sonucu oluşan unsurlardır.

Bu bilgilere göre yerleşim yeri tercihinde dikkate alınan aşağıdaki unsurlardan hangisi diğerlerinden farklı bir grupta yer alır?

- A) Sanayi kuruluşları
- B) Yeryüzü şekilleri
- C) Su kaynakları
- D) İklim özellikleri

14. Yükseköğrenim görmüş, nitelikli, alanında uzman kişiler daha gelişmiş ülkelere göç etmektedirler. Özellikle geri kalmış veya az gelişmiş ülkelerin kalkınma umudu, yetiştirdikleri uzmanlardır. Bunlar, daha iyi şartlarda çalışma ve yaşama imkânlarını gelişmiş ülkelerde aramaktadırlar. Beyin göçü olarak adlandırılan bu olay, geri kalmış ülkelerin gelişmesini daha da geciktirmektedir.

Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi beyin göçü veren ülkelerin özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Eğitim ve sağlık gibi alanlarda yetersiz kalınması
- B) Teknolojik ilerlemenin yetersiz olması
- C) Bilimsel gelişmelerde geri kalınması
- D) Nitelikli nüfusun fazla olması

15. Türkiye'nin nüfus yapısı incelendiğinde;

- Doğurganlık oranının yüksek olduğu,
- Nüfus yarısından fazlasının 30 yaşından küçük olduğu,
- Yaşlı nüfus oranının düşük olduğu görülür.

Bu bilgiler doğrultusunda Türkiye'nin nüfus özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Genç nüfusun fazla olduğu
- B) Çalışma çağındaki nüfus fazla olduğu
- C) Ortalama yaşam süresinin kısa olduğu
- D) Kadının nüfusunun erkek nüfusundan fazla olduğu

16. Merhaba, ben Şafak. Geçtiğimiz yıl köyümüzü bırakıp Ankara'ya göç ettik. Babam kuraklık nedeniyle üst üste birkaç yıl tarlamızdan yeterli verimi alamayıp borçları ödeyemez hâle gelince tarlamızı sattı ve buraya geldik. Ayrıca Ankara'da büyük hastaneler var, bu sayede annemin artan sağlık sorunları karşısında çaresiz kalmayacağız.

Şafak ve ailesinin göç etmesinde;

- I. İklim koşulları
- II. Ekonomik sıkıntılar
- III. Sağlık sorunları

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

17. Siyasî, ekonomik, dini, sosyal ve diğer nedenlerle kişilerin veya toplulukların kalıcı ya da geçici olarak buldukları yerden başka bir yere taşınmalarına göç denir. Göçün birçok çeşidi vardır. Mesleki açıdan eğitim almış ve çok iyi yetişmiş nitelikli kişilerin çeşitli nedenlerden başka ülkelere gitmelerine beyin göçü denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi beyin göçüne örnek gösterilebilir?

- A) Fransa'da gurbetçi olan bir vatandaşımızın askerlik görevi için Türkiye'ye gelmesi
- B) Ankaralı bir öğrencinin Ege Üniversitesi'ni bitirip İngiltere'de işe başlaması
- C) Denizlili bir öğrencinin İstanbul'da yükseköğrenim görmesi
- D) Muğlalı bir vatandaşın Aydın'da iş hayatına atılması

18. Şanlıurfa-Göbeklitepe, keşfedilmiş en eski anıtsal tapınaktır. MÖ 10000'lerde inşa edilmiştir ve MÖ 8000 yılına kadar buluşma ve ritüel mekânı olarak hizmet verdiği tahmin edilmektedir. Bulgular, büyük buluşmalara 160 km mesafeden gelen topluluklar olduğunu göstermektedir. Göbeklitepe yoğun insan emeğiyle işte bu zamanlarda inşaa edilmiştir.

Buna göre Göbeklitepe'nin inşa edilmesinde etkili olan unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turizm
- B) Din
- C) Ticaret
- D) Güvenlik

19. Ortaçağ Avrupası'nda skolastik düşüncenin etkisi ile bilimsel gelişmeler yavaşlarken Türk-İslam dünyasında bilimsel çalışmalar için "Altın Çağ" ifadesi kullanılmıştır. XIII. ve XV. yüzyıllar arasında Türk-İslam dünyası, yetiştirdiği bilim insanları ve bu bilim insanlarının yaptığı çalışmalar ile dünyada bilime yön vermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Skolastik düşünce Avrupa'yı olumlu yönde etkilemiştir.
- B) Türk-İslam bilim insanları Avrupa'dan etkilenmiştir.
- C) Türk-İslam dünyası bilimsel alanda dünyaya örnek olmuştur.
- D) İslam dünyası ekonomik olarak en güçlü dönemini yaşamıştır.

20. El-Cezeri çağımızda birçok alanda kullanılmaya başlanan robotların ve otomatik makinelerin ilk örneklerini yapmıştır. Mekanik Araçlar Kitabı'nda kendi icadı olan su saatleri, otomatik kontrol düzenleri ve fısıkiyeler gibi aletlerin çalışma prensiplerini açıklamıştır. Cezeri'nin insanlık birikimine yaptığı görkemli katkıdan ilham alınarak 2018 yılında İstanbul Cezeri Müzesi açılmıştır.

Buna göre El-Cezeri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çalışmalarının günümüz teknolojisine katkı sağladığına
- B) Tüm eserlerinin İstanbul Cezeri Müzesi'nde sergilendiğine
- C) Çalışmalarında uygulamaya önem verdiğine
- D) Bilimsel çalışmalarını kayıt altına aldığına

21. Mısırlılar, papirüsü bulduktan sonra hiyerogliflerdeki şekilleri kalemle ya da fırçayla yazabilecek şekilde değiştirdi. Metinler, papirüs ruloları üzerine ince fırçalar kullanılarak özel boyalarla yazılıp korunuyordu. Bilginin kalıcılığında önemli yeri olan mürekkep ise Çin'de icat edildi. Mürekkep, bilginin depolandıktan sonra uzun süre korunmasını sağladı.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Papirüsün günümüzde yaygın bir şekilde kullanıldığına
- B) Bilim ve teknolojinin farklı uygarlıkların katkısıyla geliştiğine
- C) Mürekkebin kullanılmasıyla bilginin daha kalıcı hale geldiğine
- D) Bilginin depolanması ve korunması için çeşitli buluşlar yapıldığına

22. Eskiden bilimle uğraşan insanlar bir eser ürettiklerinde o eserin dünyanın çeşitli yerlerine yayılabilmesi ve korunabilmesi için yazılan eserlerin el yazması kopyalarını oluşturdular. Günümüzde ise teknolojinin gelişmesiyle birlikte üretilen eserler dijital ortamda çok kısa sürede kopyalanarak koruma altına alınmakta ve istenilen yere çok kısa sürede gönderilebilmektedir.

Bilimsel gelişmelerin zaman içerisindeki bu değişimi ile ilgili;

- I. Eserlerin korunması ve yayılması zamanla kolaylaşmıştır.
- II. Üretilen eserleri koruma konusunda süreklilik devam etmiştir.
- III. Teknolojik gelişmeyle birlikte bilgi daha hızlı paylaşılmıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	D	A	B	C	B	A	A	A	B
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	D	D	A	D	D	D	B	C	B
21	22								
A	D								

